

Kıbrıs Türk Öğretmenler Yardımlaşma Kooperatifi Ltd. (ÖYAK) Ana Sözleşmesi

KURULUŞ

Bu Ana Sözleşmeyi kuruluştaki imzalayan ortaklarla sonradan kabul edip ortaklığa alınacak ortakların sosyal, kültürel, üretim, tüketim, pazarlama ve finans gereksinimlerini karşılamak ve yerine getirmek amacıyla, Kooperatif Yasa ve İlkelerine uygun olarak **Kıbrıs Türk Öğretmenler Yardımlaşma Kooperatifi Ltd.** kurulmuştur

1) İSİM ADRES VE FAALİYET SAHASI

- a) **İsim:** Kooperatifin ismi Kıbrıs Türk Öğretmenler Yardımlaşma Kooperatifi Ltd. olacaktır. Kısa ismi ise (Öyak) olacaktır.
- b) **Adres:** ÖYAK'ın merkezi; 83, Bolu Sokak, Küçük Kaymaklı, Lefkoşa'dır.
- c) Kooperatifin faaliyet sahası K.K.T.C.'dir. Yönetim Kurulu kararı ve Kooperatif Şirketler Mukayyidi'nin onayı ile merkez dışında yeni şube veya şubeler açabilir.
- d) Öyak, Genel Kurul kararı ve Kooperatif Şirketler Mukayyidi'nin onayı ile yurt içi ve yurt dışındaki kooperatiflerle ortaklık yapabilir, üst kooperatif kuruluşlarına üye olabilir ve/veya üst kooperatif birliği kurabilir.

2) KOOPERATİFİN AMAÇLARI

Üyelerinin menfaatlerini geliştirmek üzere;

- a) Üyeleri tasarrufa teşvik etmek ve üyelerin kontrol ve nezareti altında mevduata uygun faiz vermek.
- b) Üyelerin ihtiyaçları doğrultusunda uygun faiz ve ödeme koşuluyla kısa ve uzun vadeli kredi sağlamak ve bu amaçla kredi kaynakları bulmak ve bu kaynakları geliştirmek.
- c) Üyelerin tüketim gereksinimlerini karşılamak ve/veya bu amaç doğrultusunda işyeri açmak, kurmak, çalıştırmak ve devletin yapacağı her türlü tahsisi kabul etmek, özel şirketlerle her türlü işbirliği yapmak ve geliştirmek, başka kooperatiflerle bu konuda işbirliği yapmak, ortaklıklar oluşturmak ve üst kooperatif kuruluşlarına üye olmak.
- d) Üyelerin, dinlenme tesisi için arsa satın almak veya kiralamak, kredi almak, dinlenme tesisini inşa etmek ve/veya kiralamak. Bu amaçla gerekli yönetmelikleri Yönetim Kurulu tarafından hazırlayarak Kooperatif Şirketler Mukayyidi'nin onayı ile uygulamak.
- e) Üyelerine çağdaş kooperatifçilik hizmetlerini götürmek.
- f) Kooperatifin kendi amaçları doğrultusunda taşınır ve/veya taşınmaz mal alımı, satımı yapmak ve/veya kiralamak. Taşınmaz mal alımı ve satımı için önceden Kooperatif Şirketler Mukayyidi'nin onayının alınması şarttır.

- g) Üyelerine her türlü sigorta hizmeti vermek için sigorta acenteliği yapmak ve/veya sigorta şirketleri ile her türlü işbirliği yapmak ve geliştirmek.
- h) Kooperatif Şirketler Mukayyidinin onayı ile, üyelerinin ve/veya kooperatifçilik sektörünün her türlü ekonomik gereksinimlerini karşılamak amacıyla; işyeri açmak, kurmak, çalıştırmak, bu konuda resmi kurum veya kuruluşlardan her türlü tahsisi kabul etmek, yazılı sözleşme yapmak koşuluyla kooperatiflerle işbirliği yapmak, ortaklıklar oluşturmak.
- i) Üyelerinin uygun koşullarda arsa ve/veya konut sahibi olabilmelerine olanak sağlamak amacıyla özel ve/veya resmi kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak.

3) **HİSSE SERMAYESİ**

- a) ÖYAK'ın hisse sermayesi mevcut olan 300,000.- (üç yüz bin) adet hisseye ek olarak çıkarılacak 1,00 (bir) TL değerindeki 4,700,000.- (dört milyon yedi yüz bin) adet hisse ile hisse sayısını toplam 5,000,000.- (beş milyon) adete ve hisse sermayesinin toplamı ise 5,000,000.- (beş milyon) TL'ye yükseltilecektir.
- b) Tamamıyla ödenmiş her hisse için bir hisse senedi düzenlenir. Bu hisse senedine Yönetim Kurulu'nun en az 5 üyesi ve sekreter tarafından Kooperatifin mührü vurularak imza konur.
- c) Kooperatifin hisseleri Yönetim Kurulu'nun onayı ile başka bir üyeye devredilebilir. Devredilen her hisse için devreden tarafından Kooperatife 25,00 Krş. harç ödenir. Ölen bir üyenin hisseleri kanuni varisleri adına açılacak bir mevduat hesabına devredilecek ve bu hisse veya hisseler için ölüm tarihinden itibaren hisse temettüsü ödenmeyecektir.
- d) Hiç bir ortak hisse sermayesinin 1/10'undan fazlasına sahip olamaz.

4) **MECBURİ AYLIK YATIRIM (MAY)**

- a) Her ortak her ay asgari ücretin %2'sinden az olmamak kaydıyla Yönetim Kurulunun belirleyeceği MAY'ı yatırmakla yükümlüdür. Yönetim Kurulu asgari ücretin %5'ini aşmamak kaydıyla MAY miktarını belirler. Üye kendi isteğiyle daha fazla yatırım yapabilecektir. Bu yatırımın %60'ı Türk Lirası geriye kalan %40'ı ise üyenin talebine göre STG veya Euro'ya dönüştürülerek hesaplara yatırılacaktır. Bu yatırımlara uygulanacak faiz oranı, serbest faiz esasları ve kooperatifin devamlılığı ilkesi gereğince Yönetim Kurulu tarafından belirlenir ve Kooperatif Şirketler Mukayyidi'ne bildirimle yürürlüğe girer.
- b) Mecburi aylık yatırımlar faizleri ile birlikte bir üyenin emekliliğe sevk edildiği veya üyelik vasfını kaybettiği takdirde azami üç ay içerisinde ödenebilecektir. Mecburi Aylık Yatırımlar üye emekli olduğunda ve emekliliğini müteakip 3 yılda bir MAY miktarını %80'i oranında çekilebilecektir. Ayrıca emekli olmayıp MAY'larını düzenli yatıran (Yatırımlarında eksik bulunmayan) üyeler isterlerse 10 yılda bir, en az on yıllık yatırım yaptığı para birimindeki biriken Mecburi Aylık Yatırımlarının %50'sini alabileceklerdir. Ödemeler, talep edilen tarihten itibaren azami üç ay içerisinde gerçekleştirilecektir. Vadesi düşmüş borcu olan üyelerin MAY'ları borçlarına aktarılacak bakiyesi varsa kendilerine ödenecektir.
- c) Toplu istifalarda MAY'lar 6 ay içerisinde ödenebilecektir.
- d) Faizler her mali yıl sonunda Mecburi Aylık Yatırımlara eklenecektir. İstifa eden üyelere vadesiz mevduat faizi verilecektir.

5) ÜYELİK

a) Aşağıdaki evsafa haiz olanlar ÖYAK'a üye olabilirler.

1. Fiilen herhangi bir okulda kadrolu veya en az ardışık 3 eğitim yılı, tam eğitim dönemi, tam zamanlı sözleşmeli öğretmenlik yapıp hala hazırda öğretmenliğe devam eden ve en az 10 yıllık öğretmenlik yaptıktan sonra emekli olanlar,
2. Eğitim Bakanlığı çalışanları ve bu bakanlığa bağlı devlet okullarında ve onlara bağlı birimlerinde görevli tam zamanlı çalışanlar ile emekli olanlar,
3. Öyak çalışanları ve Öyak'ta çalıştıktan sonra emekli olanlar,
4. Kıbrıs Türk Orta Eğitim Öğretmenler Sendikası'nda kadrolu ve tam zamanlı çalışanlar ile emekli olanlar,
5. Yukarıda belirtilen 1.2.3.ve 4. maddelere göre üyelik hakkını elde etmiş olanlar ile üye iken vefat etmiş öğretmenlerin eşleri ve çocukları,

amacı aynı olan başka bir kooperatife üye olmamak kaydı ile ÖYAK'a üye olabilir.

b) İhtiyat akçesine geçirilmek üzere yürürlükteki asgari ücretin %1'i (yüzdebir) kadar giriş ücretini peşin ödemiş bulunmalıdır.

c) Her üye en az 25 hisse senedi alır. Hisse bedeli yönetim kurulunun uygun göreceği taksitte ödenir.

d) Bu ana sözleşmenin 4. (dördüncü) maddesi gereğince MAY fonuna iştirak etmiş olmalıdır.

e) Üyelik için bu Ana Sözleşmeyi kabul ettiğini, buna uyacağını bildiren bir dilekçe ile müracaat eder. Üyeliği Yönetim Kurulunun ekseriyeti tarafından onaylanmalıdır. Dilekçesi Yönetim Kurulu tarafından reddedilen bir kimse red kararının tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde kanıtlayıcı belgeler ile birlikte Mukayyide itirazda bulunabilir. Üyelik başvurusunda Mukayyidin vereceği karar ilgili şahıs ve ÖYAK'ı bağlar ve bu başvuru uygun görüldüğü takdirde başvuru sahibi üyelik siciline üye olarak kaydedilir.

f) Genel kurulda her üyenin bir oyu vardır ve oyunu şahsen kullanır. Üyelerin genel kurula katılabilmeleri için ÖYAK'a karşı tüm mükellefiyetlerini yerine getirmiş olması ve 3 yıldan eski üyeler için, genel kurul tarihinden önceki son 36 ay içindeki Mecburi Aylık Yatırımlarının; son 3 yılda üye olanların ise üye olduğu tarihten itibaren genel kurul tarihine kadar olan Mecburi Aylık Yatırımlarının tümü ödenmiş olmalıdır.

g) Kooperatifin borçları için her üyenin sorumluluğu almış olduğu hissenin 5 (beş) katını aşamaz. Bu sorumluluk kendisini ve kanuni varislerini kapsar.

h) ÖYAK'ın amaçlarına veya kooperatif yasa ve ilkelerine aykırı davrananlar, aykırı iş yapanlar, ÖYAK'tan sağladıklarını başkalarına devredenler, satanlar, amaç dışında kullananlar üyelik haklarını yitirirler.

i) ÖYAK'a üye olma ve üyelikten çıkarılma kooperatif yasa ve ilkelerine uygun olarak yapılır.

6) YÖNETİM KURULU

- a) Yönetim kurulu, üyeler arasından 3 (üç) yıl müddetle görev almak üzere Genel Kurul tarafından **7(Yedi)** kişi olarak seçilir.
- b) Yönetim Kurulu Kooperatifin işlemlerini yürütürken basiretli, gayretli ve makul olmalıdır. Aksi taktirde kooperatif kanunları, tüzük ve diğer kurallar ile kooperatifin Ana Sözleşme hükümlerine aykırı hareket ederlerse meydana gelecek herhangi bir zarar ziyandan sorumlu olacaklardır.
- c) Yönetim Kurulu her yıl iki defadan az olmamak üzere içinde bulunulan yılla ilgili geçici bilanço ve kar-zarar hesaplarını Kooperatifin sitesinden yayınlar.
- d) Yönetim Kurulu Başkanlığı görevi 2 (iki) dönemle ve her koşulda 6 (altı) yıl ile sınırlıdır. Bu madde daha önce Yönetim Kurulu başkanlığı yapmış olanları da kapsar.
- e) Yönetim Kurulu Üyeliği görevi 3 (üç) dönemle ve her koşulda 9 (dokuz) yıl ile sınırlıdır. Bu madde daha önce Yönetim Kurulu üyeliği yapmış olanları da kapsar.

7) AZAMİ BORÇLANMA VE MEVDUAT KABUL SINIRI

- a) Kooperatif toplam olarak **300,000,000. (Üçyüzmilyon)** Euro ve/veya muadili Türk Lirasını geçmemek üzere her türlü döviz ve/veya Türk Lirası borçlanabilir ve/veya mevduat kabul edebilir.
- b) Kooperatif, Fası 114 Kooperatif Şirketler Yasası Madde 35(1)'de tanımlanan kişi ve kurumlardan ve üyelerinin oluşturduğu sosyal, kültürel, sendikal ve diğer hizmet maksatları için oluşturulacak birimlerden mevduat kabul edebilir.
- c) Yönetim Kurulu Kooperatif Şirketler Mukayyidi'nin onayı ile mevduatlar ve MAY'lar için özel kurallar koyabilir ve bunları tadil edebilir.
Kooperatif tarafından alınacak kredilere uygulanacak faiz oranı serbest faiz esasları ve kooperatifçilik prensipleri dikkate alınmak suretiyle Yönetim Kurulu tarafından saptanır ve Kooperatif Şirketler Mukayyitliği'ne bildirimle yürürlüğe girer.
- d) Kabul edilecek mevduata uygulanacak faiz oranı serbest faiz esasları ve kooperatifin devamlılığı ilkesi ve tüm koşullarla etkenler dikkate alınmak suretiyle Yönetim Kurulu tarafından saptanır ve Kooperatif Şirketler Mukayyidi'ne bildirimle yürürlüğe girer.
- e) Yönetim Kurulu, Kooperatif Şirketler Mukayyidi'nin onayı ile, yatırımlar için yönetmelikler yapabilir ve değiştirebilir.

8) AZAMİ KREDİ VERME SINIRI

- a) Yönetim Kurulu uygun göreceği şahsi kefalet, menkul ve/veya gayri menkul teminat karşılığı üyelerine, Fası 114 Kooperatif Şirketler Yasası 34. Maddenin 4. Fıkrasında yer alan en üst miktara kadar Türk Lirası veya döviz kredisi verebilir.
- b) Üyelere verilecek krediler üzerinden alınacak faiz oranı, kooperatifin mali durumu ve öncelikle mevduat maliyeti, serbest faiz esasları ve kooperatifçilik prensipleri dikkate alınmak suretiyle Yönetim Kurulu tarafından saptanır ve Kooperatif Şirketler Mukayyitliği'ne bildirimle yürürlüğe girer.
- c) Yönetim Kurulu kooperatiftan borçlanacak üyelerin maaşlarının doğrudan doğruya Kooperatife yatırılmasını sağlayacak vekaletname, taşınır ve/veya taşınmaz mal ipoteği vermelerini isteyebilir.
- d) Üyelere verilecek kredilerde alınacak kefalet ve teminatlar Yönetim Kurulu tarafından ilgili yasal mevzuat dikkate alınmak suretiyle saptanacak ve tüm krediler Yönetim Kurulu'nun uygun göreceği taksitlerle geri alınacaktır.
- e) Kooperatifte hesabı olan üyelerin ve kar amacı gütmeyen kuruluşların hesapları Yönetim Kurulu'nun belirleyeceği bir muhasebe harcı ile borçlandırılabilir.
- f) Yönetim Kurulu Kooperatif Şirketler Mukayyitliği'nin onayı ile mevduat ve kredi işlemleri için hususi nizamât yapabilir veya tadil edebilir.

9) NET GELİRLERİN DAĞITIMI VE YEDEK AKÇE

- a) Kooperatifin hesapları her yıl 31 Aralık'ta kapatılır.
- b) **Net Kar:** Gayri safı hasıladan her nevi masraflar, vergi ve harçlar, faizler, amortisman, karşılıklar ve Yönetim Kurulu kararı ile ayrılması gereken fonlar çıktıktan sonra geriye kalan kısımdır. Bu miktardan geçen yıllar zararı (eğer varsa) düşüldükten sonra kalan kısım aşağıdaki şekilde dağıtılacaktır.
 - i. Net karın **%85'i (yüzde seksen beş)** yedek akçeye alınır. Yedek akçe kooperatifin amaçlarını yerine getirmeye hasredilir. Ortaklar arasında bölünmez.
 - ii. Net karın **%5 'i (yüzde beş)** eğitim ve sağlık fonuna ayrılır. Eğitim ve sağlık fonunun idaresinden Yönetim Kurulu sorumlu olacaktır. Yıl içerisinde fonda biriken miktarların tükenmemesi durumunda, bakiye müteakip yıla devredecektir.
 - iii. Net karın **%5'i (yüzde beş)** ödenmiş olan hisse sermayesi üzerinden Yönetim Kurulu kararı ve Kooperatif Şirketler Mukayyidi'nin onayı ile hisse sermayesine temettü verilebilir. Ancak hisse sermayesine ödenecek temettü her halükarda Fası 114 Kooperatif Şirketler Yasasının 54. Maddesi altında hazırlanan Kooperatif Şirketler Tüzüğünde belirtildiği şekilde Kıbrıs Türk Kooperatif Merkez Bankası Ltd.'in yıllık mevduata ödediği faiz oranını aşamaz. İlgili temettü ödemelerinden sonra herhangi bir miktarın kalması halinde dağıtılmayan iş bu bakiye miktar ihtiyat akçesine aktarılacaktır.
 - iv. Net karın **%5'i (yüzde beş)** ÖYAK üyelerinin tümünün kullanımına sunulacak olan Dinlenme Tesisi Fonu'na ayrılır. Bu fonun idaresinden Yönetim Kurulu sorumlu olup, alınan kararlar Kooperatif Şirketler Mukayyidi'nin onayına tabii olacaktır.

10) KOOPERATİFİN TASFİYESİ

Kooperatif Şirketler kanun ve nizamaları hükümlerine tabi olmak şartı ile ÖYAK'ın dağılması halinde tüm mükellefiyetlerinin tasfiyesine müteakip ÖYAK'ın net aktifleri Kooperatif Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna aktarılır.

11) KOOPERATİF ŞİRKETLER KANUN VE NİZAMATI

K.T. Öğretmenler Yardımlaşma Kooperatifi Ltd.'in Ana Sözleşmesi, yürürlükte bulunan Fasıl 114 Kooperatif Şirketler Yasası ve bu Yasa tahtında çıkarılan tüzüklere tabidir. Kooperatif, bu kanun, tüzük ve bu Ana Sözleşme hükümleri gereğince idare edilir. Ana Sözleşmede mevcut olmayan herhangi bir konu Kooperatif Şirketler Kanunu/Tüzüğü ve sair nizamalar ışığında işlem görür.